

Nr 20.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående utgifter å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1949/50, i vad propositionen avser handelsdepartementets verksamhetsområde.

(1:a avd.)

Driftbudgeten.

Tionde huvudtiteln.

1:o) Sveriges geologiska undersökning: **Malmletning och förberedande gruvarbeten.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (bilaga 7, punkt 1, s. 31 och 32 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för den 4 januari 1950) att till ifrågavarande ändamål å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 125 000 kronor.

Anslaget är i gällande riksstat upptaget med ett belopp av 627 000 kronor.

Genom beslut den 29 juli 1949 har Kungl. Maj:t föreskrivit, att anslaget skall användas i huvudsaklig överensstämmelse med ett av Sveriges geologiska undersökning den 9 juni 1949 avgivet förslag. Enligt detta skola för underjordsarbeten å fyndigheten Rudtjebäcken användas 130 000 kronor. Undersökningen har vid beräkningen av detta belopp utgått från att verksamheten vid Rudtjebäcken skulle vara i huvudsak avslutad vid 1949 års utgång.

Ytterligare undersökningar å fyndigheten Rudtjebäcken ha visat sig erforderliga för att fyndighetens beskaffenhet med säkerhet skall kunna bedömas. Det är, framhåller departementschefen, önskvärt att en sådan bedömning kan ske i samband med pågående utredningar om nytt legodriftsavtal. Då det sålunda vore välmotiverat att låta de pågående undersökningarna omedelbart fullföljas, förordade departementschefen att medel för fortsatta arbeten anvisades redan under innevarande budgetår.

Utskottet anser sig böra tillstyrka den äskade medelsanvisningen och hemställer därför,

att riksdagen må till *Sveriges geologiska undersökning: Malmletning och förberedande gruvarbeten* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 125 000 kronor.

2:o) **Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien: Tekniskt-vetenskaplig och industriell representation i utlandet.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 2, s. 32), som avser en till följd av de ändrade valutaförhållandena erforderlig förstärkning av anslaget för budgetåret 1949/50, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien: Tekniskt-vetenskaplig och industriell representation i utlandet* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 14 600 kronor.

3:o) **Reparation av mät- och avmagnetiseringsstationen i Karlshamn.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 3, s. 33), som föranletts av att ifrågavarande station blivit svårt stormskadad, varvid bl. a. vissa elektriska kablar i den s. k. motmagnetiserings slingan förstörts, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Reparation av mät- och avmagnetiseringsstationen i Karlshamn* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1949/50 anvisa ett reservationsanslag av 135 000 kronor.

4:o) **Avsättning till fonden för idrottens främjande.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4, s. 33—37) att till ifrågavarande ändamål å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 400 000 kronor.

Anslaget är i riksstaten för innevarande budgetår uppfört med 4 000 000 kronor.

Från fonden för idrottens främjande ha till förberedelser för och genomförande av Lingiaden 1949 bidrag å tillhopa 283 000 kronor genom förmedling av Sveriges riksidrottsförbund utanordnats till Lingiadens organisationskommitté.

Organisationskommittén har med tillstyrkan av riksidrottsförbundet hemställt om ett anslag av högst 554 871 kronor 84 öre för att täcka underskott som uppstått vid Lingiadens genomförande. Vid underskottets beräkning ha ej såsom tillgång upptagits lån på tillhopa 154 400 kronor, som kommittén lämnat utställningsbestyrelsen för Lingiadens världssportutställning. Underskottet för denna utställning uppgår till omkring 1,5 miljon kronor.

Departementschefen har till statsrådsprotokollet anfört i huvudsak följande.

»Av vad som framkommit rörande utställningen framgår, att denna ej planerats och genomförts med det förutseende och den omsorg som varit önskvärdt. Vad angår Lingiaden ha särskilda omständigheter påverkat det ekonomiska resultatet i betydande grad. Som organisationskommittén anfört ha säkra uppgifter om deltagarantalet ej förelegat förrän helt kort tid före Lingiadens början. När därvid antalet deltagare visade sig bli avsevärt högre än arrangörerna beräknat, höllo ej de uppgjorda kalkylerna, utan avsevärda merutgifter uppstodo. Vidare föranledde det dåliga vädret under själva Lingiaddagarna minskad publiktillströmning och därmed lägre inkomster. Underskottet å Lingiaden synes sålunda till väsentlig del förorsakat av faktorer, varöver arrangörerna ej kunnat råda. Lingiadens betydelse som internationellt gymnastikevenemang torde vara allmänt erkänd, och härtill kommer att den otvivelaktigt haft ett stort propagandamässigt värde för svensk gymnastik och för vårt land över huvud. Det synes därför rimligt att staten, som tidigare lämnat bidrag till förberedelserna och genomförandet, även i efterhand lämnar sitt stöd vid avvecklingen av de uppkomna förlusterna. Vid avvägningen av det belopp, som bör ställas till förfogande från statens sida, torde hänsyn böra tagas till att lån å sammanlagt 154 400 kronor av Lingiadmedel utlämnats till världssportutställningen. Statens bidrag bör därför icke beräknas till högre belopp än 400 000 kronor. Ett sådant tillskott skulle jämte Lingiadens egna tillgångar, cirka 220 000 kronor, möjliggöra att Lingiadens skulder kunna gäldas till omkring 80 procent. Det bör emellertid understrykas att Lingiadens räkenskaper för närvarande icke ha kunnat definitivt avslutas, varför åtminstone smärre jämkningar i den ena eller andra riktningen av underskottets belopp kunna ifrågakomma. Vidare må påpekas att vissa av fordringarna inbegripa ränta. Dylika räntefordringar synas icke böra täckas av staten.

De medel, som ställas till förfogade från statens sida för täckning av Lingiadens underskott, torde böra överlämnas till Riksidrottsförbundet för utbetalning till fordringsägarna under sådana former att garantier skapas för en för alla parter godtagbar avveckling av Lingiadförlusterna. De närmare bestämmelser, som härvid kunna ifrågakomma, torde böra meddelas av Kungl. Maj:t.»

Utskottet. Det torde vara otvivelaktigt, att det uppkomna underskottet å Lingiaden, för vilken staten ställt avsevärda belopp till förfogande, delvis kan härledas av bristande förutseende och omsorg då det gällt att planera och genomföra densamma. Utskottet anser det anmärkningsvärt och beklagligt att så varit fallet. Då emellertid enligt vad det visat sig underskottet även kan tillskrivas faktorer, varöver arrangörerna icke kunnat råda, vill utskottet icke ställa sig avvisande mot att staten genom att lämna ytterligare statsbidrag underlättar avvecklingen av förlusterna. Utskottet anser liksom departementschefen, att bidraget i fråga icke bör bestämmas till högre belopp än 400 000 kronor. Utskottet, som icke har något att erinra mot att medelsanvisning för ändamålet sker över fonden för idrottens främjande, vill

understryka vikten av att Kungl. Maj:t meddelar de bestämmelser för bidragets disponerande, som äro erforderliga för att garantera en definitiv avveckling av Lingiadförlusterna.

Aberopande det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen må till *Avsättning till fonden för idrottens främjande* å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1949/50 anvisa ett anslag av 400 000 kronor.

Stockholm den 14 februari 1950.

På statsutskottets vägnar:

MARTIN SKOGLUND.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit

från f ö r s t a kammaren: herrar Rickard Lindström, Sven Larsson, Karl Andersson, Gränebo, Mannerskantz, Gustaf Karlsson, Iwar Anderson, Heiding, fröken Andersson, herrar Berling, Sundelin, Leander, Gillström, Rosenberg och Alfred Nilsson; samt

från a n d r a kammaren: herrar Skoglund i Doverstorp, Ward, Malmberg i Skövde, Bergström, Svensson i Grönvik, Andersson i Malmö, Boman i Kieryd, Mårtensson i Uddevalla, Svensson i Ljungskile, Rubbestad, Ståhl, Staxäng, Thapper, Persson i Vinberg och Henriksson.